



QUICKSCAN FLORA EN FAUNA HELDERS KANAAL te DEN HELDER

In verband met renovatie kades

QUICKSCAN FLORA EN FAUNA HELDERS KANAAL te DEN HELDER

In verband met renovatie kades

Opdrachtgever:
Gemeente Den Helder
De heer B. van der Willik

Projectnummer : 25000241
Datum : 17 maart 2025

Projectleider : P.M.A. van der Wielen
Controle : I. Verbraeken
Paraaf :



Postbus 36233
1020 ME AMSTERDAM
Telefoon: 06-50523935
E-mail: info@groenadviesamsterdam.nl



INHOUDSOPGAVE :

1	INLEIDING	3
1.1	Aanleiding voor het onderzoek	3
1.2	Doel van het onderzoek	3
1.3	Geldigheid rapportage	3
1.4	Leeswijzer	4
2	HET ONDERZOEKSGBIED.....	5
2.1	Ligging in de regio.....	5
2.2	Gebiedsbeschrijving.....	6
2.3	Vorgenomen ingreep	8
3	WERKWIJZE	9
3.1	Literatuurstudie	9
3.2	Veldbezoek	9
4	GBIEDSBESCHERMING	10
4.1	Natura 2000	10
4.2	Natuurnetwerk Nederland	11
4.3	Bijzonder Provinciaal Landschap.....	11
4.4	Gemeentelijk beschermde gebieden	12
4.5	Houtopstanden.....	12
5	SOORTBESCHERMING	14
6	CONCLUSIES	17
6.1	Gebiedsbescherming	17
6.2	Soortbescherming.....	17
6.3	Zorgplicht	18
6.4	Vereiste acties	18
	BIJLAGE 1.....	20
	BIJLAGE 2.....	25
	BIJLAGE 3.....	26



1 INLEIDING



1.1 Aanleiding voor het onderzoek

De taluds van het Helders Kanaal in het centrum van Den Helder voldoen niet meer. De gemeente wil de komende jaren een renovatie van de gracht uitvoeren met naast herstel van de talud ook aandacht voor de recreatiemogelijkheden en het verhogen van de biodiversiteit. Deze werkzaamheden kunnen nadelige effecten hebben op de huidige natuurwaarden en eventueel aanwezige beschermde soorten in en naast het kanaal.



1.2 Doel van het onderzoek



Om de wettelijke vereiste (specifieke) zorgplicht te betrachten in het kader van de Omgevingswet (artikel 11.27, Bal) is opdracht gegeven een quickscan uit te voeren naar mogelijke knelpunten tussen het voorliggende plan en genoemde wet. Tevens wordt getoetst op provinciaal en gemeentelijk beleid.



Hiervoor zijn op als eerste stap de beschikbare gegevens van flora en fauna in het projectgebied opgevraagd bij de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). Vervolgens is het projectgebied tijdens een veldbezoek beoordeeld op natuurwaarden, die tevens fotografisch zijn vastgelegd.



Op basis van de soortenlijst met beschermde soorten en een overzicht van de uit te voeren werkzaamheden, wordt aangegeven waar knelpunten te verwachten zijn. Daarna is aangegeven of deze van invloed zijn op de voorgenoemde werkzaamheden en of nader onderzoek en/of mitigerende maatregelen nodig zijn.



Een quickscan is een momentopname en betreft geen volledige veldinventarisatie. De gemaakte analyse is gebaseerd op de plannen zoals deze zijn aangeleverd door de opdrachtgever.



Wijziging van plannen, planning, of werkwijzen tijdens of na levering van dit onderzoek, kunnen tot andere conclusies en aanbevelingen met betrekking tot de effecten op beschermde soorten van toepassing leiden.

1.3 Geldigheid rapportage



De waarnemingen en conclusies zoals die zijn beschreven in de nu voorliggende rapportage, worden over het algemeen gedurende een periode van drie jaar na de verschijningsdatum van dit rapport als geldend gezien, mits de omstandigheden in het beschreven gebied tussentijds niet zijn gewijzigd.



1.4 Leeswijzer

In het volgende hoofdstuk worden het projectgebied en de voorgenomen ingreep beschreven. In het derde hoofdstuk wordt ingegaan op de werkwijze en het uitgevoerde literatuuronderzoek. Het vierde hoofdstuk behandelt de gebiedsbescherming en het vijfde hoofdstuk de soortbescherming. In het laatste hoofdstuk volgt het advies met betrekking tot eventuele vervolgstappen.

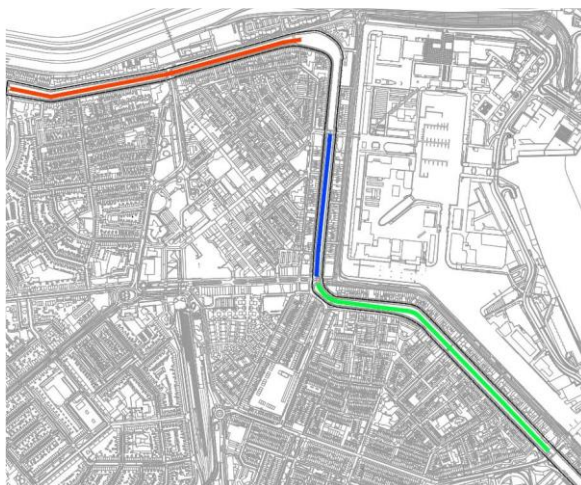
2 HET ONDERZOEKSGBIED

2.1 Ligging in de regio

Het Helders Kanaal ligt ten noorden en oosten van het centrum van Den Helder (zie Figuur 1). Het kanaal begint bij het Carillion (Helden der Zeeplein), loopt dan langs de Kanaalweg tot aan de Keizersgracht en volgt deze dan en het projectgebied eindigt bij de brug in de Ruyghweg (zie Figuur 2). Dit traject is circa 2,5 kilometer lang.



Figuur 1 Ligging Helders Kanaal (in blauw) in de omgeving. Bron: Topografische dienst.



Figuur 2 Ligging Helders Kanaal in het centrum van Den Helder. Bron: gemeente Den Helder.

2.2 Gebiedsbeschrijving

Het projectgebied omvat het Helders Kanaal inclusief de taluds aan weerszijden ervan. Het kanaal is aangelegd tussen 1826 en 1829 zodat het centrum aansloot op het toen pas aangelegde Noordhollandsch Kanaal.

Het kanaal is gemiddeld zo'n 20 meter breed. Lokaal liggen er langs de kant bootjes die toegankelijk zijn door middel van steigers. In het water is nauwelijks vegetatie aanwezig.

De inrichting van de oevers is zeer variabel. Lokaal zijn al delen nieuw ingericht met een kunststof kade en daar bovenop een betonnen deksloof. Daarachter ligt een wandelpad in klinkers met daar weer achter, tot aan de rijbaan, een grasberm met iepen. Deze variëren in formaat van pas geplant tot volgroeid.

Op andere locaties is de oude kade, op vergelijkbare manier opgebouwd, nog aanwezig.

Elders is een steile kade van basalt aanwezig met daar weer boven een grasberm met bomen.

Langs delen van de Keizersgracht loopt de grasberm door tot aan de waterlijn. Lokaal zijn daar ook rietpollen of korte rietstroken aanwezig.



Keizersgracht met deels betegelde en deels groene oevers.



Spoorgracht met al ingerichte kade. Dit is het gewenste beeld op de nieuwe kades.



Keizersgracht met groene oever, jonge iepen en enkele steigers.



Westgracht met links een kade en rechts een afwisseling van betegelde en groene taluds.



Overgang Kanaalweg – Keizersgracht, kade van basaltstenen.



Kanaalweg met onderin het talud steen en hoger een grasberm met ook hier iepen.

2.3 Voorgenomen ingreep

Delen van de Westgracht zijn al afgerond, zie bovenstaande foto's. Een groot deel van de overige kades gaan op dezelfde wijze worden ingericht. Uitzonderingen zijn de noordelijke oevers ter hoogte van de Kanaalweg en de Keizersgracht en Achterbinnenhaven vanaf de brug ter hoogte van de Fabrieksgracht. Het streven is om hier groene, natuurvriendelijke oevers aan te leggen. De inrichting daarvan is nog niet bekend maar naar verwachting betreft het het gehele talud met een uitloop tot in de huidige gracht.

Verspreid over het gebied komen naar verwachting ook enkele recreatieve voorzieningen. Ook hierover is nog geen besluit genomen qua locatie en inrichting.

3 WERKWIJZE

In dit hoofdstuk wordt beschreven hoe is onderzocht welke beschermde, of in de Rode Lijsten opgenomen soorten binnen of nabij het projectgebied voorkomen. Daarnaast wordt gekeken naar de ligging van het projectgebied ten opzichte van beschermde gebieden. Over het algemeen betreft dit een combinatie van literatuuronderzoek en een veldbezoek. Deze onderdelen worden hieronder nader toegelicht.

3.1 Literatuurstudie

Gebiedsbescherming

Beschermde gebieden binnen de Omgevingswet worden onderverdeeld in Natura2000-gebieden en het Natuurnetwerk Nederland (NNN). De provincie Noord-Holland heeft daarnaast meerdere gebieden aangewezen als Bijzonder Provinciaal Landschap. De meeste gemeentes hebben in hun Omgevingsvisie ook een aantal beschermde gebieden opgenomen. Om te beoordelen of de werkzaamheden invloed hebben op de natuurwaarden van deze beschermde gebieden en om de afstand tot deze gebieden te bepalen zijn de AERIUS Calculator® en provinciale- en gemeentelijke digitale kaarten geraadpleegd.

Soortbescherming

Voorafgaand aan het veldbezoek zijn op 24 februari 2025 gegevens opgevraagd uit de database van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). Hierbij wordt niet alleen naar het projectgebied zelf, maar ook naar een atlasblok van 5x5 km rond het projectgebied gekeken. Veel soorten zijn namelijk zodanig mobiel dat, als de omstandigheden ter plekke geschikt zijn, ze ook in het projectgebied verwacht mogen worden. Er zijn gegevens opgevraagd uit de periode 2015-2025.

Gedurende het veldbezoek wordt nagegaan welke biotopen in en rond het projectgebied aanwezig zijn en zoeken gericht naar (sporen van) beschermde en in de Rode Lijsten opgenomen soorten. Het gegeven dat er van een bepaalde soort geen waarnemingen in de database zitten, sluit het voorkomen van die soort immers niet uit.

3.2 Veldbezoek

Het veldbezoek is op 6 maart 2025 uitgevoerd door P. van der Wielen, ecologisch adviseur bij Groenadvies Amsterdam bv. De weersomstandigheden waren goed: zonnig, 11°C met nauwelijks wind. Het gehele gebied was goed toegankelijk.

4 GEBIEDSBESCHERMING

4.1 Natura 2000

Natura 2000 is een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden. In de Natura 2000-gebieden worden bepaalde dieren, planten en hun natuurlijke leefomgeving beschermd om de biodiversiteit te behouden. In 1979 is de Vogelrichtlijn opgesteld en in 1992 de Habitatrichtlijn. Deze richtlijnen bestaan uit twee delen: soortenbescherming en gebiedsbescherming. Alle EU-lidstaten wijzen beschermde gebieden aan voor specifieke (leefgebieden van) (vogel-)soorten. De onder beide richtlijnen aangewezen beschermde gebieden vormen het Natura 2000-netwerk.

Op geringe afstand van het projectgebied liggen meerdere Natura2000-gebieden. Op 150 meter ligt 'Waddenzee', op 2 kilometer afstand liggen 'Duinen Den Helder-Callantsoog', op 2,7 kilometer 'Noordzee' en op 3,2 kilometer 'Duinen en Lage Land Texel' (zie Figuur 3). In de Waddenzee liggen langs de dijk op het Balgzand meerdere stikstofgevoelige habitats. In de Noordzee liggen geen stikstofgevoelige habitats en in beide duingebieden liggen veel gevoelige habitats. Het dichtstbijzijnde ligt op 2,2 kilometer afstand.



Figuur 3 Ligging projectgebied ten opzichte van de dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden. De paarse vlakken betreffen de stikstofgevoelige gebieden. Bron: [AERIUS Calculator](#). De lijn ter hoogte van Huisduinen scheidt de Natura 2000 gebieden Noordzee en Waddenzee.

4.2 *Natuurnetwerk Nederland*

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen Ecologische Hoofdstructuur) is het Nederlandse netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied. Door middel van deze verbindingszones moeten soorten zich tussen de gebieden kunnen verplaatsen.

Het projectgebied ligt niet in een NNN (zie Figuur 4). Het dichtstbijzijnde onderdeel van de NNN is het duingebied ten westen van Huisduinen op circa 1,4 kilometer. Er zijn daardoor geen negatieve effecten op NNN gebieden te verwachten; nadere toetsing is niet nodig.



Figuur 4 Ligging projectgebied ten opzichte van Natuurnetwerk Nederland. Rood zijn de aangewezen maar nog niet ingerichte gebieden. Bron: [NNN voortgang en adres zoeker \(noord-holland.nl\)](https://www.nnnvoortgang.nl/).

4.3 *Bijzonder Provinciaal Landschap*

Het Bijzonder Provinciaal Landschap (BPL) is het regime voor bescherming in Noord-Holland voor gebieden die landschappelijk, aardkundig, ecologisch of cultuurhistorisch van bijzondere waarde zijn. In totaal zijn er 32 gebieden aangewezen. Het BPL is beschreven in kernkwaliteiten per deelgebied. De voormalige beschermingsregimes, Bufferzones, Aardkundige Monumenten en Weidevogelleefgebied zijn geborgd in de kernkwaliteiten.

Het projectgebied ligt niet in of nabij een BPL. Het dichtstbijzijnde gebied ligt rond Callantsoog op ruim 10 kilometer afstand. Er zijn daardoor geen negatieve effecten op één of meer BPL's te verwachten; nadere toetsing is niet nodig.

4.4 Gemeentelijk beschermde gebieden

De gemeente Den Helder heeft de Omgevingsvisie waarin ook Groen & Landschap zijn opgenomen nader uitgewerkt (zie Figuur 5). In de visie is opgenomen dat het kanaal deel uitmaakt van een doorvaar route en er ligt een wens om het kanaal te verbinden met het water langs de Prins Willem Alexandersingel.



Figuur 5 Omgevingsvisie Den Helder. Het Helders Kanaal is in blauw aangegeven. Bron: gemeente Den Helder

4.5 Houtopstanden

Een houtopstand is volgens artikel 1.1 van de Omgevingswet een zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend. Individuele bomen vallen niet onder het begrip 'houtopstand' en worden niet door de regels van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) beschermd. Gemeentes kunnen individuele bomen eventueel wel beschermen door ze in hun omgevingsplan op te nemen.

De rijksregels uit het Bal gelden als sprake is van het (deels) vellen van houtopstanden. Bij het vellen hoort een herbeplantingsplicht (artikel 11.3.2 Bal).

Er zijn uitzonderingen. De regels over vellen en herbeplanten gelden niet voor (artikel 11.111 Bal):

- houtopstanden binnen de in het omgevingsplan aangewezen bebouwingscontour houtkap. *Dat komt er ongeveer op neer dat de rijksregels alleen gelden voor houtopstanden buiten stedelijk gebied.*
- houtopstanden op erven of in tuinen
- bomen en struiken die specifiek voor het oogsten van fruit, noten of vruchten worden geteeld
- houtopstanden die windschermen om boomgaarden vormen
- naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen én niet ouder zijn dan 20 jaar
- kweekgoed
- populieren of wilgen van:
 - wegbeplantingen
 - beplantingen langs waterwegen, of
 - eenrijige beplantingen langs landbouwgronden
- het dunnen van een houtopstand voor de bevordering van de groei van de overblijvende houtopstand. *Bijvoorbeeld als onderdeel van het reguliere onderhoud van de houtopstand.*



- beplantingen die bestaan uit populieren, wilgen, essen of elzen die duidelijk bedoeld zijn voor de productie van houtige biomassa onder de volgende voorwaarden:
 - het oogsten vindt minstens één keer per 10 jaar plaats
 - de beplantingen bestaan uit minstens 10.000 stoven per ha per beplantingseenheid
 - een beplantingseenheid moet bestaan uit aaneengesloten beplanting zonder doorsnijding door meer dan 2 m brede onbeplante stroken
 - de beplantingen zijn aangelegd na 1 januari 2013
- houtopstanden met een oppervlakte van minder dan 1.000 m² (10 are). *Het gaat hier om de oppervlakte van de totale houtopstand dus niet alleen van het te vellen deel.*
- houtopstanden die bestaan uit een rijbeplanting van maximaal 20 bomen (gerekend over het totaal aantal rijen). *Het gaat hier om het aantal bomen in rijbeplanting van de totale houtopstand dus niet alleen het aantal te vellen bomen.*

In dit geval valt het gebied binnen de bebouwde kom van Den Helder. De rijksregels gelden hier dus niet. Negatieve effecten ten aanzien van houtopstanden kunnen worden uitgesloten, mede ook omdat er voor dit plan geen bomen gekapt dienen te worden. Wel zou een deel van de iepen verwijderd kunnen worden uit veiligheidsoverwegingen. Bekend is dat de bomen binnenkort op veiligheid gekeurd worden.

5 SOORTBESCHERMING

In de omgeving van het projectgebied zijn waarnemingen bekend van beschermde soorten behorende tot de groepen: amfibieën, dagvlinders, libellen, reptielen, vogels, vleermuizen en landgebonden zoogdieren (zie Bijlage 1 voor details). De resultaten per soortgroep worden hieronder weergegeven.

Amfibieën

Er zijn geen amfibieën in het projectgebied aangetroffen. Het Helders Kanaal vormt ook geen geschikt voortplantingswater vanwege de aanwezigheid van vis (deze prederen op de eitjes en larven van de amfibieën) en de (op de meeste locaties) hoge, harde oevers die het onmogelijk maken het kanaal te verlaten. Uit de omgeving zijn algemene soorten als meerkikker, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander bekend. Deze soorten zijn vrijgesteld bij ruimtelijke ingrepen in de provincie Noord-Holland (zie Bijlage 2). Daarnaast is uit het duin en de Huisduinerpolder de zwaarders beschermd rugstreeppad bekend. Het Helders Kanaal en zijn taluds zijn echter volstrekt ongeschikt voor deze soort. Het voorkomen ervan kan worden uitgesloten.

Dagvlinders

Uit de omgeving van het projectgebied zijn één beschermd (duinparelmoervlinder) en vijf in de Rode Lijst opgenomen dagvlinders bekend (bruin blauwtje, duinparelmoervlinder, heivlinder, kleine parelmoervlinder en kommavlinder). Alle vijf de soorten zijn voor hun voortplanting gebonden aan schrale duingraslanden waar hun voedselplanten (viooltjes en grassen) voorkomen. Het Helders Kanaal en zijn voedselrijke taluds zonder geschikte waard- en voedselplanten zijn ongeschikt voor deze soorten. Hooguit worden incidenteel zwervers gezien. Werkzaamheden aan het kanaal hebben geen invloed op de vlinders. Negatieve effecten kunnen worden uitgesloten.

Libellen

Uit het duingebied zijn sinds 2015 enkele waarnemingen van de gevlekte witsnuitlibel gedaan. Het aantal waarnemingen is zodanig gering dat hier vrijwel zeker geen populatie aanwezig is. De dieren zijn waarschijnlijk afkomstig uit het Zwanenwater waar wel een populatie zit, maar de dieren kunnen ook van veel verder komen. Het projectgebied is echter ongeschikt voor de soort. Nadelige effecten op de soort zijn uitgesloten.

Reptielen

In de duinen komt de zandhagedis voor. Binnen de bebouwde kom en langs het kanaal ontbreekt geschikt leefgebied. De soort is tijdens het veldbezoek niet aangetroffen en wordt hier ook niet verwacht. Negatieve effecten kunnen worden uitgesloten.

Vissen

Er is uit de omgeving van het projectgebied één beschermd vis bekend, de Noordzeehouting. Van deze soort is één vondst bekend van het strand bij Kaaphoofd. Deze soort leeft in zout water maar is voor de voortplanting gebonden aan zoet water. Er zijn uit het binnenland in de omgeving van Den Helder geen waarnemingen bekend. Het voorkomen in de gracht wordt dan ook onwaarschijnlijk geacht. Mede door de lastige toegang tot het kanaal met beperkte toegang via de verbindingen via het Nieuwe Diep en het Noordhollandsch Kanaal.

Van de vissoorten op de Rode Lijst zijn er hier geen te verwachten; of ze zijn gebonden aan zout water of er zijn al tientallen jaren geen waarnemingen meer gedaan.

Vogels

In Bijlage 1 zijn alleen de vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest opgenomen. Opname in de lijst betekent echter niet dat de soort hier ook broedend is vastgesteld. Het geeft alleen aan dat de soort hier ooit is waargenomen. Soorten als brilduiker, grote gele kwikstaart, ooievaar, roek, zeearend en zwarte wouw, zijn hier niet als broedvogel te verwachten.

Koolmees, pimpelmees, grauwe vliegenvanger, grote bonte specht, groene specht, spreeuw, ekster en zwarte kraai broeden in bomen en hebben een jaarrond beschermd nest, maar in de



lichtste categorie (zie Bijlage 3). Dit houdt in dat als er alternatieve nestellocaties beschikbaar zijn in de buurt (of aangeboden kunnen worden), de jaarrond bescherming vervalt. De eerste zes soorten broeden in boomholten. De twee kraaiachtigen bouwen zelf een nest, veelal in de wat grotere bomen. In de bomen langs de gracht zouden ekster, zwarte kraai, grote bonte specht, spreeuw en de twee mezen voor kunnen komen. De laatsten vooral in de nestkastjes in de iepen; holten zijn nauwelijks aanwezig. Aangezien er voor het project geen bomen gekapt worden, lopen deze soorten geen risico; hun foerageergebied blijft immers ook intact of wordt zelfs verbeterd door de aanleg van de groene oevers.

Zwarte roodstaart, huismus en gierzwaluw zijn voor het broeden gebonden aan bebouwing en hebben een jaarrond beschermd nest (zie Bijlage 3). Huiszwaluw, boerenzwaluw en kerkuil kunnen eveneens in bebouwing tot broeden komen. Er valt echter geen bebouwing binnen de projectgrenzen waardoor negatieve effecten op nestplaatsen van bovengenoemde soorten kunnen worden uitgesloten.

IJsvogel en oeverzwaluw zijn afhankelijk van steile oevers voor het broeden. Ze graven een hol waarin ze hun nest bouwen. Langs het kanaal zijn op dit moment geen voor deze soorten geschikte broedplekken aanwezig. Negatieve effecten kunnen worden uitgesloten.

Zoogdieren

Enkele van de genoemde soorten zijn weliswaar in hetzelfde kilometerblok gezien als het kanaal, maar aan de andere zijde van de zeedijk; bruinvis, bultrug, dwergvinvis, tuimelaar, walrus en de twee zeehonden komen niet voor aan de binnenzijde van de dijk. Negatieve effecten kunnen worden uitgesloten.

Van steenmarter is één waarneming bekend uit Den Helder. Dit jonge dier was waarschijnlijk meegelift of aangevoerd; in de ruime omgeving is nog geen populatie in de regio. Boomarter komt voor in de Donkere Duinen maar niet hier in het stedelijke gebied. Dat geldt ook voor bosmuis, bunzing, damhert, haas, konijn, rosse woelmuis, veldmuis en vos. In de bermen kunnen huisspitsmuis en egel foeragerend verschijnen. Verblijfplaatsen van deze soorten zijn hier niet te verwachten vanwege het ontbreken van beschutte plekjes en dekking.

In het gebied zijn meerdere vleermuissoorten bekend. Meerdere daarvan, gewone dwergvleermuis, laatvlieger, meervleermuis en tweekleurige vleermuis, zijn voor de voortplanting volledig gebonden aan bebouwing. De andere hier voorkomende soorten, baardvleermuis, gewone grootoorvleermuis, rosse vleermuis en ruige en kleine dwergvleermuis zitten zowel in bebouwing als in bomen, terwijl watervleermuis zijn verblijfplaatsen in bomen heeft. Gebouwbewonende soorten lopen geen risico, er wordt niet gewerkt aan bebouwing. Verblijfplaatsen van boombewonende soorten lopen eveneens geen gevaar. Veel van de bomen zijn dunner dan 30 cm; in dergelijke bomen zijn geen verblijfplaatsen te verwachten. Overigens ligt het niet in de planning om bomen te verwijderen voor dit project. Dus ook boombewonende soorten lopen geen risico als gevolg van de komende werkzaamheden.

De omvorming naar groene oevers is overigens gunstig; deze kan leiden tot meer voedsel in de vorm van insecten voor de vleermuizen.

Rode Lijst-soorten

Op de Rode Lijsten staan verdwenen, (ernstig) bedreigde, kwetsbare en gevoelige planten en dieren in Nederland. De minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) stelt de lijsten vast (artikel 2.19, lid 5, onder a, onder 3° van de Omgevingswet). Voor 18 soortgroepen bestaat zo'n Rode Lijst.

De Rode Lijsten hebben geen juridische status en zijn niet bedoeld om in een Omgevingsvisie op te nemen. Het provinciebestuur is echter wel verantwoordelijk voor het treffen van maatregelen die nodig zijn voor het behoud of herstel van Rode Lijst-soorten. Ook kan het voorkomen dat een Rode Lijst-soort tevens een soort van nationaal belang is of onder de Vogel-of Habitatrichtlijn valt. Voor die soorten gelden wel specifieke beschermingsregels.

Uit de omgeving van het projectgebied zijn veel Rode Lijstsoorten bekend. Het gaat om enkele soorten schietmotten, circa 25 soorten mossen en korstmossen, circa 30 soorten



paddenstoelen, circa 75 soorten planten en enkele soorten zweefvliegen en bijen. Het overgrote deel van die soorten, eigenlijk alle met uitzondering van enkele korstmossen, zijn echter gebonden aan het open duingebied en de aangrenzende bossen. De uitzondering zijn korstmossen die op bomen en stenen voorkomen. Enkele van deze soorten kunnen langs de gracht voorkomen met name op de delen die met basalt zijn afgewerkt. De soorten op bomen lopen geen risico. De eventueel op de basaltstenen voorkomende soorten zijn echter niet te handhaven als de kade wordt omgevormd.

Overige Rode Lijst-soorten die een soort van nationaal belang zijn, of onder de Vogel- of Habitatrichtlijn vallen, zijn eerder in dit hoofdstuk besproken.

6 CONCLUSIES

6.1 Gebiedsbescherming

In het kader van de Omgevingswet moet uitgesloten worden dat significante negatieve effecten optreden in Natura2000-gebieden als gevolg van de in paragraaf 2.3 genoemde werkzaamheden. Stikstofdepositie kan leiden tot negatieve effecten. Bij de komende werkzaamheden zal stikstof worden uitgestoten. Vanwege de duur en omvang van het werk zou dit tot schadelijke gevolgen in de nabij gelegen Natura2000 gebieden kunnen leiden. We adviseren daarom een AERIUS-berekening uit te laten voeren om na te gaan of het werk tot overschrijding van de normen leidt.

Voor de natuurwaarden in de NNN gebieden en het BPL geldt, anders dan de Natura 2000-gebieden, geen externe werking. De bepalingen uit de Omgevingsverordening van de provincie over het Natuurnetwerk Nederland en Bijzonder Provinciaal Landschap zijn hier niet van toepassing, omdat het projectgebied niet als NNN gebied of BPL is aangewezen. Negatieve effecten op deze gebieden kunnen worden uitgesloten.

6.2 Soortbescherming

Vogels

Langs de gracht zelf broeden slechts enkele vogelsoorten. Het gaat om fuut, meerkoet en waterhoen. De eerste twee soorten broeden vaak op drijvend afval of op bootjes en steigers. Waterhoentjes zitten veelal in vegetatie langs het water.

Op de kades zelf en de aangrenzende grasbermen zijn geen broedende vogels te verwachten. In de bomen zijn diverse soorten vogels te verwachten. Het betreft voornamelijk algemene soorten zoals merel en houtduif.

Verstoring van broedende vogels is niet toegestaan. Het werk moet dan ook zodanig worden ingepland of voorbereid dat dergelijke verstoring kan worden voorkomen. De eenvoudigste oplossing is om de werkzaamheden op de delen waar broedende vogels verwacht kunnen worden, buiten het broedseizoen uit te voeren. De veilige periode daarbij is van 1 augustus tot 1 maart.

Als dit niet mogelijk is, dan dienen voorafgaand aan de werkzaamheden (dus in de veilige periode) maatregelen genomen te worden om vestiging van broedende vogels te voorkomen. Denk daarbij aan het verwijderen van potentiële broedplekken zoals drijvend afval en het kort maaien én houden van riet en andere vegetatie langs het water.

Het is altijd noodzakelijk voorafgaand aan de start van het werk een schouw uit te voeren om na te gaan of er, ondanks de maatregelen, toch geen broedende vogels aanwezig zijn. Met name meerkoeten en futen kunnen zeer inventief zijn bij het zoeken naar nestplekken. Deze schouw dient voor elke fase of na langere pauzes in het werk herhaald te worden. In het geval dat er nesten worden aangetroffen, kan op de desbetreffende locatie, inclusief een door de begeleidend ecooloog aan te geven bufferzone, niet gewerkt worden tot het nest weer verlaten is.

Zoogdieren

Voor wat betreft de landgebonden zoogdieren zijn hier geen vaste rust- en verblijfplaatsen te verwachten.

Voor vleermuizen zijn er wel enkele risico's. Naast verblijfplaatsen (deze zijn veilig) hebben vleermuizen ook vaste vliegroutes en foerageerlocaties nodig. De lange, doorgaande bomenrijen zijn bij uitstek geschikt als vliegroute voor de diverse soorten. Daarnaast kunnen zowel de bomen als de gracht als foerageergebied dienen. Omdat er geen kap gepland is,



blijven eventuele vliegroutes intact. Dit geldt ook voor de foerageergebieden. Echter kunnentijdens de uitvoering tijdelijk enkele knelpunten optreden.

Meerdere soorten maar met name meer- en watervleermuis vliegen en foerageren laag boven het water. Als er gedurende de werkzaamheden verlichting 's nachts aanblijft, kunnen delen van de gracht onbruikbaar worden; beide soorten zijn namelijk sterk lichtmijndend. Ook als er bijvoorbeeld vanaf een ponton gewerkt zou worden, zou deze doorgangen, bijvoorbeeld onder bruggen, kunnen blokkeren.

De veiligste optie is om hier buiten de activiteitsperiode van de vleermuizen te werken. De veilige periode daarbij valt tussen 1 oktober en 1 april. Daar waar dit niet mogelijk is, dient verlichting buiten werktijden uitgeschakeld te worden zodat er geen extra licht op het wateroppervlak valt.

Tevens moet worden voorkomen dat er obstakels in het water komen. Dieren moeten er eenvoudig over- of omheen kunnen. Plaats ook geen pontons en dergelijke voor bruggen zodat daar doorgangen worden afgesloten. Deze, en andere maatregelen, dienen in een ecologisch werkprotocol uitgewerkt te worden.

Voor algemene amfibieën- en zoogdiersoorten zoals gewone pad, groene kikker, bruine kikker, kleine watersalamander, egel en huisspitsmuis geldt dat ze zijn opgenomen in de lijst met vrijgestelde soorten in de provincie Noord-Holland (zie Bijlage 2). Wel dient vooraf een melding gedaan te worden bij de Omgevingsdienst op: [Meldingsformulier vrijgestelde soorten - OD NHN](#). Ook dient te allen tijde rekening gehouden te worden met de zorgplicht, zie paragraaf 6.3.

6.3 Zorgplicht

Naast de bescherming van de soorten genoemd in de Omgevingswet, is er ook nog de zorgplicht. Dit houdt in dat er zodanig gewerkt dient te worden dat er zo min mogelijk schade ontstaat aan flora en fauna. Dit geldt ook voor de niet beschermde soorten!

Dit kan op meerdere manieren worden ingevuld. Zorg er, zeker in het begin van het project voor, dat dieren de gelegenheid krijgen te ontkomen als er groot materieel wordt ingezet. Dus niet met hoog tempo rijden.

De werkzaamheden worden in één richting uitgevoerd, zodat dieren de kans krijgen te ontkomen. Zorg er in ieder geval voor dat de dieren niet een watergang of drukke weg op gedreven worden.

Werkzaamheden dienen overdag plaats te vinden, opdat verstoring van nacht-actieve diersoorten wordt voorkomen.

Indien tijdens de werkzaamheden onverhoopt beschermde flora en/of fauna wordt geconstateerd die tijdens eerdere onderzoeken niet is geconstateerd, dient het werk stilgelegd te worden en direct contact te worden opgenomen met de begeleidende ecoloog. Samen met de ecoloog wordt vervolgens besproken of extra maatregelen voor de aangetroffen soort(en) noodzakelijk zijn.

6.4 Vereiste acties

Gebiedsbescherming	Soortbescherming
AERIUS-berekening uitvoeren	Potentiële broedplateau's vóór het broedseizoen verwijderen
	Schouw voorafgaand aan start elke fase van het werk
	Opstellen ecologisch werkprotocol
	Melding vrijgestelde soorten aan Omgevingsdienst



	Bij uitvoering de algemene zorgplicht naleven (zie paragraaf 6.3).
--	--



BIJLAGE 1

Waarnemingen in een atlasblok van 5x5 km rond het projectgebied van de afgelopen 10 jaar opgehaald van de Nationale Database Flora en Fauna (NDFD).

SOORTGROEP	NAAM SOORT	WETENSCHAPPELIJKE NAAM	BELEIDSSTATUS
AMFIBIEËN	Bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>	WNB - Andere soorten
AMFIBIEËN	Gewone pad	<i>Bufo bufo</i>	WNB - Andere soorten
AMFIBIEËN	Kleine watersalamander	<i>Lissotriton vulgaris</i>	WNB - Andere soorten
AMFIBIEËN	Meerkikker	<i>Pelophylax ridibundus</i>	WNB - Andere soorten
AMFIBIEËN	Rugstreeppad	<i>Epidalea calamita</i>	Rode Lijst: gevoelig WNB - Habitatrichtlijn
DAGVLINDERS	Bruin blauwtje	<i>Aricia agestis</i>	Rode Lijst: gevoelig
DAGVLINDERS	Duinparelmoervlinder	<i>Fabriciana niobe</i>	Rode Lijst: bedreigd WNB - Andere soorten
DAGVLINDERS	Heivlinder	<i>Hipparchia semele</i>	Rode Lijst: kwetsbaar
DAGVLINDERS	Kleine parelmoervlinder	<i>Issoria lathonia</i>	Rode Lijst: kwetsbaar
DAGVLINDERS	Kommavlinder	<i>Hesperia comma</i>	Rode Lijst: bedreigd WNB - Andere soorten
INSECTEN (OVERIG)	Grammotaulius nigropunctatus	<i>Grammotaulius nigropunctatus</i>	Rode Lijst: ernstig bedreigd
INSECTEN (OVERIG)	Grammotaulius nitidus	<i>Grammotaulius nitidus</i>	Rode Lijst: ernstig bedreigd
INSECTEN (OVERIG)	Leptocerus tineiformis	<i>Leptocerus tineiformis</i>	Rode Lijst: kwetsbaar
INSECTEN (OVERIG)	Limnephilus auricula	<i>Limnephilus auricula</i>	Rode Lijst: kwetsbaar
INSECTEN (OVERIG)	Limnephilus binotatus	<i>Limnephilus binotatus</i>	Rode Lijst: kwetsbaar
INSECTEN (OVERIG)	Limnephilus marmoratus	<i>Limnephilus marmoratus</i>	Rode Lijst: kwetsbaar
INSECTEN (OVERIG)	Limnephilus vittatus	<i>Limnephilus vittatus</i>	Rode Lijst: kwetsbaar
INSECTEN (OVERIG)	Trichostegia minor	<i>Trichostegia minor</i>	Rode Lijst: kwetsbaar
KORSTMOSSEN	Bleke knoopjeskorst	<i>Bacidia arceutina</i>	Rode Lijst: kwetsbaar
KORSTMOSSEN	Boorcementkorst	<i>Diplotomma pharcidium</i>	Rode Lijst: bedreigd
KORSTMOSSEN	Doolhof-schriftmos	<i>Graphis inustuloides</i>	Rode Lijst: gevoelig
KORSTMOSSEN	Duinhaarschubje	<i>Agonimia vouauxii</i>	Rode Lijst: gevoelig
KORSTMOSSEN	Gemarmerd vingermos	<i>Physcia aipolia</i>	Rode Lijst: kwetsbaar
KORSTMOSSEN	Gewone zeecitroenkorst	<i>Flavoplaca maritima</i>	Rode Lijst: kwetsbaar
KORSTMOSSEN	Gewoon kraakloof	<i>Cetraria aculeata</i>	Rode Lijst: kwetsbaar
KORSTMOSSEN	Gewoon schorsmos	<i>Hypogymnia physodes</i>	Rode Lijst: gevoelig
KORSTMOSSEN	Groene schotelkorst	<i>Lecanora conizaeoides</i>	Rode Lijst: kwetsbaar
KORSTMOSSEN	Groot leermos	<i>Peltigera canina</i>	Rode Lijst: kwetsbaar
KORSTMOSSEN	Groot takmos	<i>Ramalina fraxinea</i>	Rode Lijst: bedreigd
KORSTMOSSEN	Netschildmos	<i>Parmotrema reticulatum</i>	Rode Lijst: gevoelig
KORSTMOSSEN	Sierlijk rendiermos	<i>Cladonia ciliata</i>	Rode Lijst: kwetsbaar
KORSTMOSSEN	Varkenspootje	<i>Cladonia uncialis</i>	Rode Lijst: kwetsbaar
KORSTMOSSEN	Waaertakmos	<i>Ramalina lacera</i>	Rode Lijst: bedreigd
KORSTMOSSEN	Witkopschorsmos	<i>Hypogymnia tubulosa</i>	Rode Lijst: gevoelig
KORSTMOSSEN	Zwart leermos	<i>Peltigera neckeri</i>	Rode Lijst: kwetsbaar
LIBELLEN	Gevlekte witsnuitlibel	<i>Leucorrhinia pectoralis</i>	Rode Lijst: kwetsbaar WNB - Habitatrichtlijn
MOSSEN	Bossig kronkelsteeltje	<i>Campylopus fragilis</i>	Rode Lijst: gevoelig
MOSSEN	Duinkronkelbladmos	<i>Tortella flavovirens</i>	Rode Lijst: kwetsbaar
MOSSEN	Gestekeld blaasjesmos	<i>Sphaerocarpos michelii</i>	Rode Lijst: gevoelig
MOSSEN	Glanzend veenmos	<i>Sphagnum subnitens</i>	Rode Lijst: kwetsbaar
MOSSEN	Smaragdmos	<i>Homalothecium lutescens</i>	Rode Lijst: kwetsbaar
REPTIELEN	Zandhagedis	<i>Lacerta agilis</i>	Rode Lijst: kwetsbaar WNB - Habitatrichtlijn
SCHIMMELS	Blauwe korstzwam	<i>Terana caerulea</i>	Rode Lijst: kwetsbaar
SCHIMMELS	Bruine ringboleet	<i>Suillus luteus</i>	Rode Lijst: gevoelig
SCHIMMELS	Duinstinkzwam	<i>Phallus hadriani</i>	Rode Lijst: kwetsbaar
SCHIMMELS	Geraniumrussula	<i>Russula pelargonina</i>	Rode Lijst: kwetsbaar
SCHIMMELS	Grote schotelkluiszwam	<i>Helvella queletii</i>	Rode Lijst: kwetsbaar
SCHIMMELS	Harige knoopzwam	<i>Desmazierella acicola</i>	Rode Lijst: ernstig bedreigd
SCHIMMELS	Heideaardster	<i>Gastrum schmiedelii</i>	Rode Lijst: bedreigd
SCHIMMELS	Heideknotszwam	<i>Clavaria argillacea</i>	Rode Lijst: kwetsbaar
SCHIMMELS	Helminktzwam	<i>Coprinopsis ammophilae</i>	Rode Lijst: gevoelig
SCHIMMELS	Kapjesmorielje	<i>Mitrophora semilibera</i>	Rode Lijst: kwetsbaar
SCHIMMELS	Kleine aardster	<i>Gastrum minimum</i>	Rode Lijst: kwetsbaar
SCHIMMELS	Netsporig mosschijfje	<i>Lamprospora miniata</i>	Rode Lijst: gevoelig
SCHIMMELS	Oliebolzwam	<i>Rhizina undulata</i>	Rode Lijst: bedreigd
SCHIMMELS	Pagemantel	<i>Cortinarius semisanguineus</i>	Rode Lijst: kwetsbaar
SCHIMMELS	Papegaaizwammetje	<i>Hygrocybe psittacina</i>	Rode Lijst: gevoelig
SCHIMMELS	Populieridderzwam	<i>Tricholoma populinum</i>	Rode Lijst: kwetsbaar



SCHIMMELS	Puntmutwasplaat	<i>Hygrocybe acutoconica</i>	Rode Lijst: kwetsbaar
SCHIMMELS	Roodschubbige gordijnzwam	<i>Cortinarius bolaris</i>	Rode Lijst: kwetsbaar
SCHIMMELS	Roomkleurige dikhoed	<i>Leucopaxillus cutefractus</i>	Rode Lijst: ernstig bedreigd
SCHIMMELS	Rosse populierboleet	<i>Leccinum aurantiacum</i>	Rode Lijst: kwetsbaar
SCHIMMELS	Roze aardster	<i>Geastrum rufescens</i>	Rode Lijst: bedreigd
SCHIMMELS	Roze grondschiijfe	<i>Roseodiscus formosus</i>	Rode Lijst: gevoelig
SCHIMMELS	Ruige weerschijnzwam	<i>Inonotus hispidus</i>	Rode Lijst: kwetsbaar
SCHIMMELS	Sneeuwzwammetje	<i>Hygrocybe virginea</i>	Rode Lijst: gevoelig
SCHIMMELS	Tijgertaaiplaat	<i>Lentinus tigrinus</i>	Rode Lijst: kwetsbaar
SCHIMMELS	Veenmosvuurzwammetje	<i>Hygrocybe coccineocrenata</i>	Rode Lijst: kwetsbaar
SCHIMMELS	Verblekende knotszwam	<i>Clavulinopsis luteoalba</i>	Rode Lijst: kwetsbaar
SCHIMMELS	Vingerhoedje	<i>Verpa conica</i>	Rode Lijst: bedreigd
SCHIMMELS	Warrig hazenoor	<i>Otidea platyspora</i>	Rode Lijst: gevoelig
VAATPLANTEN	Beemdkroon	<i>Knautia arvensis</i>	Rode Lijst: kwetsbaar
VAATPLANTEN	Bevertjes	<i>Briza media</i>	Rode Lijst: kwetsbaar
VAATPLANTEN	Blauwe zeedistel	<i>Eryngium maritimum</i>	Rode Lijst: kwetsbaar
VAATPLANTEN	Bolderik	<i>Agrostemma githago</i>	Rode Lijst: kwetsbaar
VAATPLANTEN	Borstelgras	<i>Nardus stricta</i>	Rode Lijst: gevoelig
VAATPLANTEN	Bosaardbei	<i>Fragaria vesca</i>	Rode Lijst: gevoelig
VAATPLANTEN	Brede orchis	<i>Dactylorhiza majalis</i>	Rode Lijst: kwetsbaar
VAATPLANTEN	Draadfonteinkruid	<i>Stuckenia filiformis</i>	Rode Lijst: gevoelig
VAATPLANTEN	Driedistel	<i>Carlina vulgaris</i>	Rode Lijst: bedreigd
VAATPLANTEN	Duinaveruit	<i>Artemisia campestris subsp. maritima</i>	Rode Lijst: kwetsbaar
VAATPLANTEN	Dunstaart	<i>Parapholis strigosa</i>	Rode Lijst: kwetsbaar
VAATPLANTEN	Dwergbloem	<i>Centunculus minimus</i>	Rode Lijst: bedreigd
VAATPLANTEN	Dwergglas	<i>Radiola linoides</i>	Rode Lijst: bedreigd
VAATPLANTEN	Engels gras	<i>Armeria maritima</i>	Rode Lijst: kwetsbaar
VAATPLANTEN	Engels lepelblad	<i>Cochlearia anglica</i>	Rode Lijst: kwetsbaar
VAATPLANTEN	Geelhartje	<i>Linum catharticum</i>	Rode Lijst: kwetsbaar
VAATPLANTEN	Gelobde maanvaren	<i>Botrychium lunaria</i>	Rode Lijst: bedreigd
VAATPLANTEN	Gestreepte klaver	<i>Trifolium striatum</i>	Rode Lijst: kwetsbaar
VAATPLANTEN	Gevlekte orchis	<i>Dactylorhiza maculata</i>	Rode Lijst: gevoelig
VAATPLANTEN	Gewone agrimonie	<i>Agrimonia eupatoria</i>	Rode Lijst: gevoelig
VAATPLANTEN	Gewone vleugeltjesbloem	<i>Polygala vulgaris</i>	Rode Lijst: kwetsbaar
VAATPLANTEN	Gewone zoutmelde	<i>Atriplex portulacoides</i>	Rode Lijst: kwetsbaar
VAATPLANTEN	Gewoon kweldergras	<i>Puccinellia maritima</i>	Rode Lijst: kwetsbaar
VAATPLANTEN	Grote leeuwenklauw	<i>Aphanes arvensis</i>	WNB - Andere soorten
VAATPLANTEN	Gulden sleutelbloem	<i>Primula veris</i>	Rode Lijst: kwetsbaar
VAATPLANTEN	Heidekartelblad	<i>Pedicularis sylvatica</i>	Rode Lijst: kwetsbaar
VAATPLANTEN	Hondsviooltje	<i>Viola canina</i>	Rode Lijst: gevoelig
VAATPLANTEN	Kamgras	<i>Cynosurus cristatus</i>	Rode Lijst: gevoelig
VAATPLANTEN	Kattendoorn	<i>Ononis spinosa subsp. spinosa</i>	Rode Lijst: gevoelig
VAATPLANTEN	Kleine bevernel	<i>Pimpinella saxifraga</i>	Rode Lijst: kwetsbaar
VAATPLANTEN	Kleine ratelaar	<i>Rhinanthus minor</i>	Rode Lijst: gevoelig
VAATPLANTEN	Klein schorrenkruid	<i>Suaeda maritima</i>	Rode Lijst: kwetsbaar
VAATPLANTEN	Knolsteenbreek	<i>Saxifraga granulata</i>	Rode Lijst: bedreigd
VAATPLANTEN	Knobbies	<i>Schoenus nigricans</i>	Rode Lijst: bedreigd
VAATPLANTEN	Korenbloem	<i>Centaurea cyanus</i>	Rode Lijst: gevoelig
VAATPLANTEN	Kortarige zeekraal	<i>Salicornia europaea subsp. europaea</i>	Rode Lijst: kwetsbaar
VAATPLANTEN	Lathyruswikke	<i>Vicia lathyroides</i>	Rode Lijst: kwetsbaar
VAATPLANTEN	Melkkruid	<i>Glaux maritima</i>	Rode Lijst: kwetsbaar
VAATPLANTEN	Moeraskartelblad	<i>Pedicularis palustris</i>	Rode Lijst: kwetsbaar
VAATPLANTEN	Moeraswespenorchis	<i>Epipactis palustris</i>	Rode Lijst: kwetsbaar
VAATPLANTEN	Onderaardse klaver	<i>Trifolium subterraneum</i>	Rode Lijst: bedreigd
VAATPLANTEN	Oosterse morgenster	<i>Tragopogon pratensis subsp. orientalis</i>	Rode Lijst: kwetsbaar
VAATPLANTEN	Oot	<i>Avena fatua</i>	Rode Lijst: kwetsbaar
VAATPLANTEN	Parnassia	<i>Parnassia palustris</i>	Rode Lijst: kwetsbaar
VAATPLANTEN	Rode ogentroost	<i>Odontites vernus subsp. serotinus</i>	Rode Lijst: gevoelig
VAATPLANTEN	Rond wintergroen	<i>Pyrola rotundifolia</i>	Rode Lijst: kwetsbaar
VAATPLANTEN	Ruige anjer	<i>Dianthus armeria</i>	Rode Lijst: kwetsbaar
VAATPLANTEN	Scherpe fijnstraal	<i>Erigeron acris</i>	Rode Lijst: kwetsbaar
VAATPLANTEN	Schorrenzoutgras	<i>Triglochin maritima</i>	Rode Lijst: kwetsbaar
VAATPLANTEN	Selderij	<i>Apium graveolens</i>	Rode Lijst: kwetsbaar
VAATPLANTEN	Sikkelklaver	<i>Medicago falcata</i>	Rode Lijst: kwetsbaar
VAATPLANTEN	Stekelbrem	<i>Genista anglica</i>	Rode Lijst: gevoelig
VAATPLANTEN	Stijve moerasweegbree	<i>Baldellia ranunculoides subsp. ranunculoides</i>	Rode Lijst: bedreigd



VAATPLANTEN	Stijve ogentroost	<i>Euphrasia stricta</i>	Rode Lijst: gevoelig
VAATPLANTEN	Tripmadam	<i>Sedum rupestre</i>	Rode Lijst: kwetsbaar
VAATPLANTEN	Veldsalie	<i>Salvia pratensis</i>	Rode Lijst: kwetsbaar
VAATPLANTEN	Verfbrem	<i>Genista tinctoria</i>	Rode Lijst: bedreigd
VAATPLANTEN	Vleeskleurige orchis	<i>Dactylorhiza incarnata</i>	Rode Lijst: kwetsbaar
VAATPLANTEN	Welriekende nachtorchis	<i>Platanthera bifolia</i>	Rode Lijst: bedreigd
VAATPLANTEN	Zacht vetkruid	<i>Sedum sexangulare</i>	Rode Lijst: kwetsbaar
VAATPLANTEN	Zeealsem	<i>Artemisia maritima</i>	Rode Lijst: kwetsbaar
VAATPLANTEN	Zeelathyrus	<i>Lathyrus japonicus</i>	Rode Lijst: gevoelig
VAATPLANTEN	Zeepostelein	<i>Honckenya peploides</i>	Rode Lijst: kwetsbaar
VAATPLANTEN	Zeerus	<i>Juncus maritimus</i>	Rode Lijst: kwetsbaar
VAATPLANTEN	Zeeweegbree	<i>Plantago maritima</i>	Rode Lijst: kwetsbaar
VAATPLANTEN	Zilte watterranonkel	<i>Ranunculus baudotii</i>	Rode Lijst: kwetsbaar
VAATPLANTEN	Zwartmoeskervel	<i>Smyrniolum olusatrum</i>	Rode Lijst: gevoelig
VISSEN	Geep	<i>Belone belone</i>	Rode Lijst: bedreigd
VISSEN	Gevlekte rog	<i>Raja montagui</i>	Rode Lijst: ernstig bedreigd
VISSEN	Gewone slijmvis	<i>Lipophrys pholis</i>	Rode Lijst: gevoelig
VISSEN	Kabeljauw	<i>Gadus morhua</i>	Rode Lijst: gevoelig
VISSEN	Kortsnuitzeepaardje	<i>Hippocampus hippocampus</i>	Rode Lijst: gevoelig
VISSEN	Kroeskarper	<i>Carassius carassius</i>	Rode Lijst: kwetsbaar
VISSEN	Noordzeehouting	<i>Coregonus oxyrinchus</i>	Rode Lijst: gevoelig WNB - Habitatrichtlijn
VISSEN	Rivierdonderpad	<i>Cottus perifretum</i>	Rode Lijst: kwetsbaar
VISSEN	Spiering	<i>Osmerus eperlanus</i>	Rode Lijst: kwetsbaar
VISSEN	Stekelrog	<i>Raja clavata</i>	Rode Lijst: bedreigd
VLEERMUIZEN	Baardvleermuis	<i>Myotis mystacinus</i>	WNB - Habitatrichtlijn
VLEERMUIZEN	Gewone dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	WNB - Habitatrichtlijn
VLEERMUIZEN	Gewone grootoorvleermuis	<i>Plecotus auritus</i>	WNB - Habitatrichtlijn
VLEERMUIZEN	Kleine dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pygmaeus</i>	WNB - Habitatrichtlijn
VLEERMUIZEN	Laatvlieger	<i>Eptesicus serotinus</i>	Rode Lijst: kwetsbaar WNB - Habitatrichtlijn
VLEERMUIZEN	Meervleermuis	<i>Myotis dasycneme</i>	WNB - Habitatrichtlijn
VLEERMUIZEN	Rosse vleermuis	<i>Nyctalus noctula</i>	WNB - Habitatrichtlijn
VLEERMUIZEN	Ruige dwergvleermuis	<i>Pipistrellus nathusii</i>	WNB - Habitatrichtlijn
VLEERMUIZEN	Tweekleurige vleermuis	<i>Vespertilio murinus</i>	Rode Lijst: gevoelig WNB - Habitatrichtlijn
VLEERMUIZEN	Watervleermuis	<i>Myotis daubentonii</i>	WNB - Habitatrichtlijn
VLIEGEN EN MUGGEN	Geelbandwimperzweefvlieg	<i>Dasysyrphus tricinctus</i>	Rode Lijst: gevoelig
VLIEGEN EN MUGGEN	Gewone korsetzweefvlieg	<i>Neoscia podagrica</i>	Rode Lijst: gevoelig
VLIEGEN EN MUGGEN	Gewoon glimlijfje	<i>Lejogaster metallina</i>	Rode Lijst: gevoelig
VLIEGEN EN MUGGEN	Gewoon platvoetje	<i>Platycheirus clypeatus</i>	Rode Lijst: gevoelig
VLIEGEN EN MUGGEN	Moerasglimlijfje	<i>Lejogaster tarsata</i>	Rode Lijst: kwetsbaar
VLIEGEN EN MUGGEN	Paddestoelgitje	<i>Cheilosia scutellata</i>	Rode Lijst: kwetsbaar
VLIESVLEUGELIGEN	Blauwe metselbij	<i>Osmia caerulea</i>	Rode Lijst: kwetsbaar
VLIESVLEUGELIGEN	Gouden slakkenhuisbij	<i>Osmia aurulenta</i>	Rode Lijst: kwetsbaar
VLIESVLEUGELIGEN	Grote koekoekshommel	<i>Bombus vestalis</i>	Rode Lijst: kwetsbaar
VLIESVLEUGELIGEN	Kustbehangersbij	<i>Megachile maritima</i>	Rode Lijst: bedreigd
VLIESVLEUGELIGEN	Ruige behangersbij	<i>Megachile circumcincta</i>	Rode Lijst: bedreigd
VLIESVLEUGELIGEN	Weidebij	<i>Andrena grava</i>	Rode Lijst: kwetsbaar
VLIESVLEUGELIGEN	Zilveren fluitje	<i>Megachile leachella</i>	Rode Lijst: gevoelig
VLIESVLEUGELIGEN	Zilveren zandbij	<i>Andrena argentata</i>	Rode Lijst: bedreigd
VOGELS	Blauwe kiekendief	<i>Circus cyaneus</i>	Rode Lijst: gevoelig
VOGELS	Boerenwaluw	<i>Hirundo rustica</i>	Rode Lijst: gevoelig
VOGELS	Bontbekplevier	<i>Charadrius hiaticula</i>	Rode Lijst: kwetsbaar
VOGELS	Boomvalk	<i>Falco subbuteo</i>	Rode Lijst: kwetsbaar
VOGELS	Brilduiker	<i>Bucephala clangula</i>	Rode Lijst: gevoelig
VOGELS	Buidelmees	<i>Remiz pendulinus</i>	Rode Lijst: gevoelig
VOGELS	Draaihals	<i>Jynx torquilla</i>	Rode Lijst: ernstig bedreigd
VOGELS	Drieteenmeeuw	<i>Rissa tridactyla</i>	Rode Lijst: gevoelig
VOGELS	Dwergmeeuw	<i>Hydrocoloeus minutus</i>	Rode Lijst: ernstig bedreigd
VOGELS	Dwergstern	<i>Sternula albifrons</i>	Rode Lijst: kwetsbaar
VOGELS	Engelse kwikstaart	<i>Motacilla flavissima</i>	Rode Lijst: gevoelig
VOGELS	Europese kanarie	<i>Serinus serinus</i>	Rode Lijst: bedreigd
VOGELS	Gele kwikstaart	<i>Motacilla flava</i>	Rode Lijst: gevoelig
VOGELS	Graspieper	<i>Anthus pratensis</i>	Rode Lijst: gevoelig
VOGELS	Graszanger	<i>Cisticola juncidis</i>	Rode Lijst: gevoelig
VOGELS	Gauwe kiekendief	<i>Circus pygargus</i>	Rode Lijst: ernstig bedreigd
VOGELS	Gauwe klauwier	<i>Lanius collurio</i>	Rode Lijst: bedreigd
VOGELS	Gauwe vliegenvanger	<i>Muscicapa striata</i>	Rode Lijst: gevoelig
VOGELS	Grote karekiet	<i>Acrocephalus arundinaceus</i>	Rode Lijst: bedreigd



VOGELS	Grote lijster	<i>Turdus viscivorus</i>	Rode Lijst: kwetsbaar
VOGELS	Grote mantelmeeuw	<i>Larus marinus</i>	Rode Lijst: gevoelig
VOGELS	Grote stern	<i>Sterna sandvicensis</i>	Rode Lijst: kwetsbaar
VOGELS	Grutto	<i>Limosa limosa</i>	Rode Lijst: gevoelig
VOGELS	Huismus	<i>Passer domesticus</i>	Rode Lijst: gevoelig
VOGELS	Huiszwaluw	<i>Delichon urbicum</i>	Rode Lijst: gevoelig
VOGELS	Keep	<i>Fringilla montifringilla</i>	Rode Lijst: gevoelig
VOGELS	Kemphaan	<i>Calidris pugnax</i>	Rode Lijst: ernstig bedreigd
VOGELS	Kleine zilverreiger	<i>Egretta garzetta</i>	Rode Lijst: gevoelig
VOGELS	Kneu	<i>Linaria cannabina</i>	Rode Lijst: gevoelig
VOGELS	Koekoek	<i>Cuculus canorus</i>	Rode Lijst: kwetsbaar
VOGELS	Kraanvogel	<i>Grus grus</i>	Rode Lijst: gevoelig
VOGELS	Kramsvogel	<i>Turdus pilaris</i>	Rode Lijst: gevoelig
VOGELS	Middelste zaagbek	<i>Mergus serrator</i>	Rode Lijst: gevoelig
VOGELS	Nachtegaal	<i>Luscinia megarhynchos</i>	Rode Lijst: kwetsbaar
VOGELS	Noordse stern	<i>Sterna paradisaea</i>	Rode Lijst: bedreigd
VOGELS	Oeverloper	<i>Actitis hypoleucos</i>	Rode Lijst: gevoelig
VOGELS	Paapje	<i>Saxicola rubetra</i>	Rode Lijst: bedreigd
VOGELS	Patrijs	<i>Perdix perdix</i>	Rode Lijst: kwetsbaar
VOGELS	Pijlstaart	<i>Anas acuta</i>	Rode Lijst: bedreigd
VOGELS	Porseleinhoen	<i>Porzana porzana</i>	Rode Lijst: kwetsbaar
VOGELS	Ransuil	<i>Asio otus</i>	Rode Lijst: kwetsbaar
VOGELS	Ringmus	<i>Passer montanus</i>	Rode Lijst: gevoelig
VOGELS	Roerdomp	<i>Botaurus stellaris</i>	Rode Lijst: kwetsbaar
VOGELS	Roodhalsfuut	<i>Podiceps grisegena</i>	Rode Lijst: gevoelig
VOGELS	Roodmus	<i>Erythrura erythrura</i>	Rode Lijst: gevoelig
VOGELS	Slobeend	<i>Anas clypeata</i>	Rode Lijst: kwetsbaar
VOGELS	Smient	<i>Anas penelope</i>	Rode Lijst: gevoelig
VOGELS	Spotvogel	<i>Hippolais icterina</i>	Rode Lijst: gevoelig
VOGELS	Steltkluut	<i>Himantopus himantopus</i>	Rode Lijst: gevoelig
VOGELS	Strandplevier	<i>Anarhynchus alexandrinus</i>	Rode Lijst: bedreigd
VOGELS	Tapuit	<i>Oenanthe oenanthe</i>	Rode Lijst: bedreigd
VOGELS	Torenvalk	<i>Falco tinnunculus</i>	Rode Lijst: kwetsbaar
VOGELS	Tureluur	<i>Tringa totanus</i>	Rode Lijst: gevoelig
VOGELS	Veldleeuwerik	<i>Alauda arvensis</i>	Rode Lijst: gevoelig
VOGELS	Velduil	<i>Asio flammeus</i>	Rode Lijst: ernstig bedreigd
VOGELS	Visdief	<i>Sterna hirundo</i>	Rode Lijst: gevoelig
VOGELS	Watersnip	<i>Gallinago gallinago</i>	Rode Lijst: bedreigd
VOGELS	Wielewaal	<i>Oriolus oriolus</i>	Rode Lijst: kwetsbaar
VOGELS	Wilde zwaan	<i>Cygnus cygnus</i>	Rode Lijst: gevoelig
VOGELS	Wintertaling	<i>Anas crecca</i>	Rode Lijst: kwetsbaar
VOGELS	Wulp	<i>Numenius arquata</i>	Rode Lijst: kwetsbaar
VOGELS	Zeearend	<i>Haliaeetus albicilla</i>	Rode Lijst: gevoelig
VOGELS	Zomertaling	<i>Anas querquedula</i>	Rode Lijst: bedreigd
VOGELS	Zomertortel	<i>Streptopelia turtur</i>	Rode Lijst: kwetsbaar
VOGELS	Zwarte mees	<i>Periparus ater</i>	Rode Lijst: gevoelig
VOGELS	Zwarte stern	<i>Chlidonias niger</i>	Rode Lijst: bedreigd
WEEKDIEREN	Lichte aardslak	<i>Limacus flavus</i>	Rode Lijst: kwetsbaar
WEEKDIEREN	Wijngaardslak	<i>Helix pomatia</i>	Rode Lijst: kwetsbaar
ZOOGDIEREN (OVERIG)	Boommarter	<i>Martes martes</i>	WNB - Andere soorten
ZOOGDIEREN (OVERIG)	Bosmuis	<i>Apodemus sylvaticus</i>	WNB - Andere soorten
ZOOGDIEREN (OVERIG)	Bruinvis	<i>Phocoena phocoena</i>	WNB - Habitatrichtlijn
ZOOGDIEREN (OVERIG)	Bultrug	<i>Megaptera novaeangliae</i>	WNB - Habitatrichtlijn
ZOOGDIEREN (OVERIG)	Bunzing	<i>Mustela putorius</i>	Rode Lijst: kwetsbaar WNB - Andere soorten
ZOOGDIEREN (OVERIG)	Damhert	<i>Dama dama</i>	WNB - Andere soorten
ZOOGDIEREN (OVERIG)	Dwergvinvis	<i>Balaenoptera acutorostrata</i>	WNB - Habitatrichtlijn
ZOOGDIEREN (OVERIG)	Egel	<i>Erinaceus europaeus</i>	WNB - Andere soorten
ZOOGDIEREN (OVERIG)	Gewone zeehond	<i>Phoca vitulina</i>	WNB - Andere soorten
ZOOGDIEREN (OVERIG)	Grijze zeehond	<i>Halichoerus grypus</i>	WNB - Andere soorten
ZOOGDIEREN (OVERIG)	Haas	<i>Lepus europaeus</i>	Rode Lijst: gevoelig WNB - Andere soorten
ZOOGDIEREN (OVERIG)	Huisspitsmuis	<i>Crocodyrus russula</i>	WNB - Andere soorten
ZOOGDIEREN (OVERIG)	Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>	Rode Lijst: gevoelig WNB - Andere soorten
ZOOGDIEREN (OVERIG)	Rosse woelmuis	<i>Myodes glareolus</i>	WNB - Andere soorten
ZOOGDIEREN (OVERIG)	Steenmarter	<i>Martes foina</i>	WNB - Andere soorten
ZOOGDIEREN (OVERIG)	Tuimelaar	<i>Tursiops truncatus</i>	WNB - Habitatrichtlijn
ZOOGDIEREN (OVERIG)	Veldmuis	<i>Microtus arvalis</i>	WNB - Andere soorten
ZOOGDIEREN (OVERIG)	Vos	<i>Vulpes vulpes</i>	WNB - Andere soorten



ZOOGDIEREN (OVERIG)	Walrus	<i>Odobenus rosmarus</i>	WNB - Habitatrichtlijn
ZOOGDIEREN (OVERIG)	Wezel	<i>Mustela nivalis</i>	Rode Lijst: gevoelig WNB - Andere soorten



BIJLAGE 2

Overzicht van vrijgestelde soorten in de provincie Noord-Holland. Bron: Omgevingsverordening Noord-Holland 2022. Bijlage 5c. Soorten als bedoeld in artikel 4.10 Vrijstelling ruimtelijke inrichting of bestendig beheer.

NEDERLANDSE NAAM	WETENSCHAPPELIJKE NAAM
AARDMUIS	<i>Microtus agrestis</i>
BOSMUIS	<i>Apodemus sylvaticus</i>
DWERGMUIS	<i>Micromys minutus</i>
DWERGSPITSMUIS	<i>Sorex minutus</i>
EGEL	<i>Erinaceus europaeus</i>
GEWONE BOSSPITSMUIS	<i>Sorex araneus</i>
HAAS	<i>Lepus europeus</i>
HUISSPITSMUIS	<i>Crocidura russula</i>
KONIJN	<i>Oryctolagus cuniculus</i>
ONDERGRONDSE WOELMUIS	<i>Pitymys subterraneus</i>
REE	<i>Capreolus capreolus</i>
ROSSE WOELMUIS	<i>Clethrionomys glareolus</i>
TWEEKLEURIGE BOSSPITSMUIS	<i>Sorex coronatus</i>
VELDMUIS	<i>Microtus arvalis</i>
VOS	<i>Vulpes vulpes</i>
WOELRAT	<i>Arvicola terrestris</i>
BRUINE KIKKER	<i>Rana temporaria</i>
GEWONE PAD	<i>Bufo bufo</i>
KLEINE WATERSALAMANDER	<i>Triturus vulgaris</i>
MEERKIKKER	<i>Rana ridibunda</i>
MIDDELSTE GROENE KIKKER	<i>Rana esculenta</i>



BIJLAGE 3

Overzicht jaarrond beschermde vogelnesten in Nederland. Bron: Artikel 11.38, lid 1 onderdeel B Besluit activiteiten leefomgeving (Bal).

NEDERLANDSE NAAM	BESCHERMING	NEDERLANDSE NAAM	BESCHERMING
STEENUIL	Categorie 1	EIDEREEND	Categorie 5
GIERZWALUW	Categorie 2	EKSTER	Categorie 5
HUISMUS	Categorie 2	GEKRAAGDE ROODSTAART	Categorie 5
ROEK	Categorie 2	GLANSKOP	Categorie 5
GROTE GELE KWIKSTAART	Categorie 3	GRAUWE Vliegenvanger	Categorie 5
KERKUIL	Categorie 3	GROENE SPECHT	Categorie 5
OEHOE	Categorie 3	GROTE BONTE SPECHT	Categorie 5
OOIEVAAR	Categorie 3	HUISZWALUW	Categorie 5
SLECHTVALK	Categorie 3	IJSVOGEL	Categorie 5
BOOMVALK	Categorie 4	KLEINE BONTE SPECHT	Categorie 5
BUIZERD	Categorie 4	KLEINE Vliegenvanger*	Categorie 5
HAVIK	Categorie 4	KOOLMEES	Categorie 5
RANSUIL	Categorie 4	KORTSNAVELBOOMKRUIPER	Categorie 5
SPERWER	Categorie 4	OEVERZWALUW	Categorie 5
WESPENDIEF	Categorie 4	PIMPELMEES	Categorie 5
ZWARTE WOUW	Categorie 4	RAAF	Categorie 5
BLAUWE REIGER	Categorie 5	RUIGPOOTUIL*	Categorie 5
BOERENZWALUW	Categorie 5	SPREEUW	Categorie 5
BONTE Vliegenvanger	Categorie 5	TAPUIT	Categorie 5
BOOMKLEVER	Categorie 5	TORENVALK	Categorie 5
BOOMKRUIPER	Categorie 5	ZEEAREND	Categorie 5
BOSUIL	Categorie 5	ZWARTE KRAAI	Categorie 5
BRILDUIKER	Categorie 5	ZWARTE MEES	Categorie 5
DRAAIHALS	Categorie 5	ZWARTE ROODSTAART	Categorie 5
		ZWARTE SPECHT	Categorie 5

Vetgedrukte soorten zijn categorie 5-soorten met een 'zeer ongunstige' staat van instandhouding. Soorten met een * hebben een onbekende staat van instandhouding.

Toelichting categorieën

Op de volgende categorieën gelden de verbodsbepalingen van de Omgevingswet het gehele seizoen:

Categorie 1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: steenuil).

Categorie 2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: roek, gierzwaluw en huismus).

Categorie 3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: ooievaar, kerkuil en slechtvalk).

Categorie 4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: boomvalk, buizerd en ransuil).

Categorie 5. Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Deze zijn buiten het broedseizoen niet beschermd. Categorie 5-soorten zijn wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. Indien dit het geval is, is een omgevingscheck benodigd.